

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ Κ. ΝΙΚΟΥ ΤΡΥΠΑΤΣΑ,
ΣΤΟ 11^Ο ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ
ΣΤΙΣ 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023, ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

Κυρίες, κύριοι

Σας χαιρετώ.

Κατ' αρχήν αναφέρω ότι είναι με ιδιαίτερη χαρά που αποδέχθηκα την πρόσκληση για να εκπροσωπήσω το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), στο φετινό Ενεργειακό Συμπόσιο που διοργανώνουν το Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιανατολικής Ευρώπης (IENE), μαζί με την εταιρεία Financial Media Way. Σας συγχαίρω για την πρωτοβουλία σας αυτή που αναλάβατε και για φέτος, όσο και για την καθιέρωση πλέον του Συμποσίου αυτού, ως ενός σημαντικού γεγονότος στον τομέα της Ενέργειας.

Έχω επιλέξει να μην αφιερώσω περαιτέρω χρόνο για να επιχειρηματολογήσω για την ιδιαίτερη σημασία που έχει ο τομέας της Ενέργειας στο επιχειρηματικό περιβάλλον και στην οικονομία της Κύπρου ευρύτερα, εφόσον θεωρώ ότι κάτι τέτοιο έχει ήδη επεξηγηθεί επαρκώς, από προηγούμενους ομιλητές στο σημερινό Συμπόσιο.

Θα επιχειρήσω ωστόσο να περιγράψω σε συντομία πρωτοβουλίες και ενέργειες του Χρηματιστηρίου οι οποίες έχουν αναληφθεί / αναλαμβάνονται και οι οποίες εστιάζονται στον τομέα της Ενέργειας. Ο Οργανισμός μας έχει κατά τα τελευταία χρόνια μεταξύ άλλων, προσαρμόσει ανάλογα τις πρωτοβουλίες που αναπτύσσει στο στρατηγικό σχεδιασμό του, ώστε να συνδράμει μεταξύ άλλων στην ανάπτυξη και του τομέα της Ενέργειας και για να αξιοποιήσει συναφείς ευκαιρίες που παρουσιάζονται. Συνεπώς, έχουμε ήδη με πρακτικές ενέργειες / μέτρα, ως θα εξηγήσω πιο κάτω, διευρύνει το εύρος των παρεχόμενων προϊόντων, αγορών και υπηρεσιών του Χρηματιστηρίου, ώστε αυτές να αντανακλούν μεταξύ άλλων και στην ανάπτυξη του τομέα της Ενέργειας.

Στο πλαίσιο αυτό αναφέρω τα ακόλουθα:

- Το Χρηματιστήριο κατά τα τελευταία χρόνια, με ειδική συμφωνία που συνομολόγησε με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Γεωργίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, ανέλαβε το ρόλο του εκπλειστηριαστή των δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου που αντιστοιχούν στην Κυπριακή Δημοκρατία και τα οποία εμπορεύονται στο Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας (EEX). Η μέχρι σήμερα

δραστηριοποίηση του ΧΑΚ στον τομέα αυτό, κρίνεται ως ιδιαίτερα επιτυχής και ασφαλής, με αποτέλεσμα αυτή να έχει επιφέρει τα ανάλογα θετικά οφέλη στους συμβαλλόμενους στη διαδικασία αυτή.

- Το Χρηματιστήριο από τα τέλη του 2018, έχει καταστεί ιδρυτικός μέτοχος του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (ΕΧΕ), με ποσοστό 10% στο μετοχικό κεφάλαιο του Χρηματιστηρίου αυτού. Το Χρηματιστήριο συνδράμει έκτοτε ουσιαστικά στην υλοποίηση των συγκροτημένων αναπτυξιακών σχεδιασμών του Χρηματιστηρίου αυτού, μέσω και της ενεργούς και παραγωγικής εκπροσώπησης του στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΧΕ, από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου του. Η μέχρι σήμερα αξιοσημείωτη δυναμική ανάπτυξη του Χρηματιστηρίου αυτού χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα επιτυχής και αναμφίβολα η συμμετοχή του ΧΑΚ, πέραν του σημαντικού οφέλους του έχει αποφέρει, έχει ταυτόχρονα μεταφέρει και στο ΧΑΚ σημαντικά επίπεδα τεχνογνωσίας και εμπειριών στον τομέα αυτό, καθώς και συνέργειες και οικονομίες κλίμακας, για την από κοινού αξιοποίηση νέων ευκαιριών που παρουσιάζονται.
- Το Χρηματιστήριο ακολούθως (κατά το 2019), είχε υποβάλει μαζί με τους συνεργάτες του στον τομέα αυτό, [το Χρηματιστήριο Αθηνών (Athexgroup) και το Χρηματιστήριο Ενέργειας (ΕΧΕ)], μία ολοκληρωμένη πρόταση προς το Υπουργείο Ενέργειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, για την εκ μέρους του ανάληψη της λειτουργίας της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού, ως αυτή από τότε σχεδιαζόταν και δρομολογείτο προς υλοποίηση. Ως γνωστόν, η πρόταση αυτή του ΧΑΚ δεν είχε γίνει τότε αποδεκτή, παρόλο που εκτιμούμε ότι εάν τότε υιοθετείτο, τα δεδομένα σήμερα θα ήταν σαφώς διαφορετικά.
- Παρόλα αυτά, το Χρηματιστήριο ανταποκρίθηκε παραγωγικά, μετέπειτα χρονικά, στο κάλεσμα του Υπουργείου Ενέργειας, καθώς και του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου και συνομολόγησε ειδική Σύμβαση με το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, που προβλέπει για την ανάληψη εκ μέρους του ΧΑΚ των λειτουργιών εκκαθάρισης και κάλυψης κινδύνου, σχετικά με τις συναλλαγές που θα εκτελούνται στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού, όταν αυτή θα λειτουργήσει. Εκτίμηση μας είναι ότι το Χρηματιστήριο βάσει της συσσωρευμένης εμπειρίας και τεχνογνωσίας του στα θέματα αυτά, είναι σε θέση για να συνδράμει θετικά και με επάρκεια προς εξυπηρέτηση της Αγοράς αυτής, στα καθήκοντα που συμβατικά θα αναλάβει. Στο παρόν στάδιο, σε συνεργασία με το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τους Συνεργάτες του Χρηματιστηρίου σε θέματα υλικοτεχνικής υποδομής (Χρηματιστήριο Αθηνών και Χρηματιστήριο Ενέργειας της Ελλάδος), γίνονται οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες και για το έργο αυτό.

- Ταυτόχρονα το Χρηματιστήριο, είχε προκαταρκτικά εξετάσει με συντελεστές της Αγοράς Ενέργειας, το ενδεχόμενο συνδρομής του και σε θέματα εμπορίας των Πιστοποιητικών Προέλευσης, από την Παραγωγή ενέργειας των Αιολικών Πάρκων.
- Συμπερασματικά λοιπόν, σε γενικές γραμμές, το Χρηματιστήριο επιδεικνύει ουσιαστικό ενδιαφέρον για τον τομέα της Ενέργειας και η προσπάθεια του στο πλαίσιο των δυνατοτήτων, εμπειριών και τεχνογνωσίας του, εστιάζεται στο να αξιοποιεί ευκαιρίες ή / και για να συνδράμει σε εξειδικευμένες λειτουργίες του τομέα αυτού.
- Ένας άλλος τομέας όπου το Χρηματιστήριο μπορεί να εξυπηρετήσει τον τομέα της Ενέργειας, είναι αναμφίβολα η εισαγωγή στο Χρηματιστήριο αξιών από εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό. Το Χρηματιστήριο παρέχει ένα διευρυμένο φάσμα αγορών και υπηρεσιών του, για να μπορεί να ικανοποιήσει αντίστοιχες επιχειρηματικές ανάγκες και απαιτήσεις. Ήδη στη ΝΕΑ Αγορά του ΧΑΚ, έχουν εισαχθεί αξίες εταιρειών από την Κύπρο και το εξωτερικό στον τομέα της Ενέργειας και ειδικότερα εταιρειών που δραστηριοποιούνται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Γενικότερα, το Χρηματιστήριο προσφέρεται ως εναλλακτική και βασική πηγή χρηματοδότησης για εταιρείες που θα επιθυμούσαν, μέσω της έκδοσης μετοχών ή / και ομολόγων τους, να αντλήσουν από στρατηγικούς επενδυτές απαραίτητα κεφάλαια που χρειάζονται, για την περαιτέρω ανάπτυξη τους. Θα επισημάνω ειδικότερα και την ευχέρεια που προσφέρεται για εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Ομολόγων και ειδικότερα των “Πράσινων Ομολόγων”, τομέας ο οποίος είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος στον Ευρωπαϊκό χώρο των κεφαλαιαγορών, στο σύγχρονο εταιρικό περιβάλλον. Κάτι τέτοιο θα παρέχει μία πρόσθετη εναλλακτική πηγή άντλησης κεφαλαίων για τις εταιρείες και ένα πιο διευρυμένο και εμπλουτισμένο επενδυτικό προϊόν. Στην εποχή που διανύουμε, με καθολική στόχευση όλων στη βιώσιμη “πράσινη” ανάπτυξη και στα θέματα ESG, η ανάπτυξη ανάλογων χρηματοοικονομικών εργαλείων, είναι ιδιαίτερα σημαντική και για την Κύπρο.

Συναφώς με το σημείο αυτό, θα ήθελα να σημειώσω ότι με πρωτοβουλία κυρίως του ΧΑΚ, επήλθε διαφοροποίηση στο φορολογικό καθεστώς των εταιρικών Ομολόγων για φυσικά πρόσωπα, (από φορολογία 30% που ίσχυε μέχρι το 2022 στο 3% που ισχύει πλέον σήμερα). Ταυτόχρονα, το Χρηματιστήριο, αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν πλέον στις

αγορές τα Green Bonds, έχει εισαγάγει μία ελκυστική τιμολογιακή πολιτική, για την εισαγωγή τέτοιων Ομολόγων στο Χρηματιστήριο.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να σημειώσω ότι πρόσφατα το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου, έχει δώσει την προκαταρκτική έγκριση του, για την πρώτη αίτηση εταιρείας προς εισαγωγή Green Bonds, στο ΧΑΚ.

Συμπερασματικά, τα πιο πάνω, μαζί με τα γενικότερα “παραδοσιακά” πλεονεκτήματα που προσφέρονται μέσω της χρηματιστηριακής Αγοράς, θεωρώ ότι συνιστούν ουσιαστικές συνθήκες για να αξιολογούνται από τις εταιρείες και οπωσδήποτε από εταιρείες του τομέα της Ενέργειας.

Επιπλέον των πιο πάνω, σημειώνω φυσικά και τη σημασία που θα είχε για την Αγορά και την οικονομία της Κύπρου, η εισαγωγή στο Χρηματιστήριο αξιών εταιρειών μεγάλων έργων - υποδομών στον τομέα της ενέργειας, ηλεκτρισμού κ.α., ώστε οι εταιρείες αυτές να μπορέσουν να αναπτυχθούν περαιτέρω μέσω της Αγοράς, καθώς και εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των φωτοβολταϊκών και αιολικών πάρκων, καθώς και λοιπών συναφών μεγάλων έργων.

Ως Χρηματιστήριο, θεωρούμε συνεπώς, ότι υπάρχει σημαντική προοπτική, η οποία θα πρέπει να αξιοποιηθεί από ενδιαφερόμενες εταιρείες. Το Χρηματιστήριο θα συνεχίσει τις πρωτοβουλίες του στον τομέα αυτό και θα αξιοποιεί και στο μέλλον ανάλογες ευκαιρίες και δεδομένα που θα παρουσιάζονται, τόσο για σκοπούς διαφοροποίησης και εμπλουτισμού του προϊόντος του, όσο κυρίως με γνώμονα πάντοτε την εξυπηρέτηση του επιχειρείν και της οικονομίας μας ευρύτερα, προσελκύνοντας και αξιόλογους επενδυτές στη χώρα μας.